

รูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

Management Model for Sustainable Ecotourism Business of the
Eastern Provinces in Thailand

สุวจิ วัฒนาวีวัฒน์กุล*

Suwaje Wattanawiwatkun*

หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม*

Doctor of Business Administration Program Management Marketing Sripatum University*

E-mail: suwajeewat@gmail.com

Received: 01/12/2022, Revised: 18/01/2023, Accepted: 26/01/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเหตุที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในปัจจัยเหตุและผลของการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ Factor analysis เพื่อจัดกลุ่มตัวชี้วัดและทดสอบค่า Reliability test มีความสอดคล้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) และการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 9.10

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพการปฏิบัติจริงขององค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ประกอบด้วย ปัจจัยศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X1), ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X2), ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยว (X3), ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน (X4) มีความเหมาะสมและนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยรูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อพัฒนาตัวแบบโมเดลเชิงสาเหตุการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41 - 50 ปี ส่วนใหญ่หย่าร้าง มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็น 20,001-30,000 บาท ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่มีงบประมาณที่ใช้ในการเดินทางมาเที่ยว 10,000 บาทขึ้นไป มาเที่ยวกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน ส่วนใหญ่จัดการการเดินทางด้วยตนเอง มีช่วงเวลาที่เดินทางมาเที่ยวเป็นวันหยุดยาวโดยทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์/Facebook/Line มีระดับความ

*****

คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attractions) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวด้านที่พัก (Accommodation) โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นด้านแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจด้านแรงจูงใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยการบริหารจัดการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ของรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุที่พิจารณาค่าความสัมพันธ์ว่าแตกต่างจากศูนย์หรือไม่เพื่อวัดความสัมพันธ์ของการมีองค์ประกอบร่วม ก่อนนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปร ที่มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว , ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ , แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstracts

The objectives of this research are 1) to study the factors affecting the sustainable ecotourism management in the Eastern provinces area of Thailand 2) to study the components of the causes and effects of sustainable ecotourism management in the Eastern provinces area of Thailand. 3) To develop a sustainable ecotourism business management model in the Eastern provinces area of Thailand. It is a mixed method between qualitative research and quantitative research. Sampling was performed using multistage random sampling. The data were collected by using the opinion questionnaire. Factor analysis was used to group indicators and test. Reliability test was statistically significant. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, (standard deviation), confirmatory factor analysis and path analysis with LISREL 9.10 program. The research results were found that data analysis based on the practicality of the components and observable variables of sustainable factors on eco-tourism management in the Eastern provinces area of Thailand. There were consisted of: ecotourism potential factors (X1), service marketing mix factor (X2), tourism incentive factor (X3), community

*****

participation factor (X4) was appropriate and used as a conceptual framework for the sustainable ecotourism management model in the Eastern provinces area of Thailand for a Sustainable ecotourism business model development.in the Eastern provinces area of Thailand. The total number of respondents was 400, most of them male aged 41-50 years. Most of them are bachelor’s degree or equivalent company employees. The average monthly income is 20,001-30,000 baht, the always travel by private car and spent 10,000 baht of travel budgets or more to travel with friends/ colleagues. Most of them arrange the trip by themselves. Normally, it is a long weekend traveling. They usually search the tourist information from the website/ Facebook/Line for traveling. There is a level of opinion on the potential factors of tourist attractions (Attractions) as a whole high level. The level of opinion on the potential factors of tourist attractions in terms of access to tourist attractions. (Accessibility) overall is at a high level. Level of opinion on the potential factors of accommodation tourism destinations (Accommodation) overall is at a high level. The overall picture is at a high level. Those level of opinion on the factors, concepts, theories, motivation, motivations are high. It is high level on the overall community participation factors. Opinion level on overall management factors are high level. There is high level of opinion on the achievement factors of ecotourism management in the Eastern provinces area of Thailand, overall, was at a high level. Analysis results of observable variables Used to study the causal structure relationship of ecotourism management of the Eastern provinces of Thailand. It was found that most of the observed variables had a high level of mean. The analysis results of the relationships between the observed variables. The causal structure relationship model that determines the correlation that is different from zero or not to determine the relationship of co-component before being analyzed for confirmation elements. Using Pearson's correlation coefficient analysis, it was found that the correlation between all observed variables with a statistically significant difference from zero at 0.05. The results of the consistency analysis of the causal structural relationship model of sustainable ecotourism management in the Eastern provinces area of Thailand with empirical data.

Keywords: tourism business management, ecotourism business, ecotourism Eastern region

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกจนเป็นที่ยอมรับกันว่าเกือบจะทุกประเทศในโลก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตไปทั่วโลก สร้างงาน สร้างรายได้และสร้างโอกาสต่อการบรรเทาความยากจนและการปกป้องสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ ตลอดจนการขยายตัวทางการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ออกไปอย่างกว้างขวาง (Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, 2002) สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของ

*****

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งในรอบทศวรรษที่ผ่านมา รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 1 หรือ 2 มาโดยตลอด เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการส่งออกสินค้าอื่นๆ โดยองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ กล่าวว่า นักท่องเที่ยวยุคใหม่มีแนวโน้มแสวงหาการท่องเที่ยวที่แตกต่างไปจากเดิมทำให้เกิดผลกระทบทางด้านสังคม เมื่อคนรุ่นใหม่ในท้องถิ่นได้รับการฝึกฝนทักษะเพื่อที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว สามารถสร้างงานและรายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งรายได้ที่ได้มาง่ายก่อให้เกิดความอิฉาธิษา อาชญากร สอดคล้องกับ Murphy (2001) กล่าวว่า การท่องเที่ยวได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ทำให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ต่อเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก

ประเทศไทยถือได้ว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูงเพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปสัมผัส มีทั้งที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและศิลปะ ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ แต่ถ้าขาดการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวที่ดีทำให้ผู้สนใจมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวที่อื่น ๆ ลดลง(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.2561) นอกจากนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมต่างๆ กว้างขวางขึ้น จนทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระยะเริ่มแรกในประเทศต่างๆ ได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ Fennell & Dowling, (2003) ระบุว่านอกจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วแล้ว ยังต้องการการบริหารจัดการ ที่ยั่งยืนด้วย ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ คือ พัฒนาและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยการฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักที่เชื่อมโยงโครงข่ายวิสาหกิจของธุรกิจท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และกระแสดความต้องการของตลาดโลก ซึ่งจะนำไปสู่ความคิดที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนซึ่งนำไปสู่การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเป็นการเพิ่มความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพในการบริหารทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ สอดคล้องกับ Caffyn & Jobbins (2003) แสดงความเห็นในหลักการและข้อกำหนด ในหลักการที่จะนำไปสู่การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ ทั้งในอุทยานแห่งชาติและพื้นที่คุ้มครองต่างๆ ในทำนองเดียวกันกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูงทั้งในด้านรายได้ และอัตราการเติบโตเฉลี่ยของรายได้จากการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศ รายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศ และสามารถท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งชายฝั่งทะเล หมู่เกาะ ป่าเขา แม่น้ำ พื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งเอื้อต่อการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติกระจายตัวในทุกจังหวัด ส่งผลให้เกิดการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวกันอย่างแพร่หลาย ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในแง่ของจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวแต่ในด้านการพัฒนาสินค้าและบริการพบว่ามีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยังมีปัญหาสะสมมาอย่างยาวนานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว ซึ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

*****

เพื่อคงสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้พัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพและบรรลุเป้าหมายได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรมและมีความยั่งยืน

จากความเป็นมาที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในชุมชนที่มีแนวโน้มที่จะมีบุคลากรในชุมชนมีความ ชัยชนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเต็มใจอุทิศตนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ รู้สึกว่าการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และปฏิบัติงานให้กับแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศอย่างเต็มที่ ส่งผลลัพธ์ต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษา รูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง ของ ประเทศไทย ทั้งเพื่อผลการศึกษาศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิง นิเวศและสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อนำไปสู่การดูแล รักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่สมดุลและยั่งยืน รวมทั้งเกี่ยวเนื่องต่อเศรษฐกิจชุมชนใน อนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเหตุที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิง นิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบในปัจจัยเหตุ และผล ของการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย 3) เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานดังนี้ 1) ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X_1) มีอิทธิพลทางตรงต่อการ จัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย (Y_1) 2) ส่วนประสม ทางการตลาดบริการ(X_2)มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกของประเทศไทย(Y_1) 3) แรงจูงใจในการท่องเที่ยว(X_3)มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว เชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย(Y_1) 4) การมีส่วนร่วมของชุมชน(X_4)มีอิทธิพล ทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย(Y_1) 5) ปัจจัยศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย (Y_2) 6) ส่วนประสมทางการตลาด บริการ(X_2) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย (Y_2) 7) แรงจูงใจในการท่องเที่ยว(X_3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อ ผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย (Y_2) 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน(X_4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย (Y_2) 9) การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่าง

*****

ยั่งยืน (Y₁) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y₂) 10) ตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎีระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน (Y₁) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y₂) สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) แบบ Explanatory Research ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำไปสู่การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมต่อการกำหนดกรอบแนวคิดและการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) และทำการยืนยันตัวแบบโครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎีระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยด้วยกระบวนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 แบบ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยทดสอบประเด็นของเนื้อหาคำถามถึงความสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์การศึกษาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน โดยผลการทดสอบค่า IOC พบว่ามีค่าผ่านเกณฑ์การทดสอบความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามเชิงปริมาณไปทำการทดสอบกับกลุ่มประชากรที่ใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง โดยมีผลการทดสอบค่า Cronbach's Alpha

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้ใช้สถิติความถี่ และร้อยละ ในการบรรยายลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ในการศึกษา โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทางสถิติมาทำการวิเคราะห์ตรวจสอบค่าสถิติก่อนการวิเคราะห์ SEM และใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) และการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อตอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

รูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยพบว่า องค์ประกอบและตัวแปรสังเกตได้ของปัจจัยเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X₁), ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X₂), ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยว (X₃), ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน

*****

(X4), ปัจจัยการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Y1) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y2) มีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.25 มีอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.75 ส่วนใหญ่หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.50 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 68.25 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.75 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.00 ส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 42.50 ส่วนใหญ่มีงบประมาณที่ใช้ในการเดินทางมาเที่ยว 10,000 บาทขึ้นไปซึ่งมีจำนวน 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.25 มาเที่ยวกับเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 31.25 ส่วนใหญ่จัดการการเดินทางด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 54.25 ส่วนใหญ่มีช่วงเวลาที่เดินทางมาเที่ยวเป็นวันหยุดยาว คิดเป็นร้อยละ 46.25 ส่วนใหญ่การทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์/Facebook/Line คิดเป็นร้อยละ 42.75

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ระหว่างตัวแปรที่สังเกต : ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว(X1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$ S.D.=0.89) 2) ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ(X2)อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D.= 0.86) 3) ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยว(X3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$ S.D.=0.87) 4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน(X4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$ S.D.= 0.83) 5) ปัจจัยการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Y1) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$ S.D. = 0.79) 6) ปัจจัยผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(y2)อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ S.D. = 0.75)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัยดังนี้

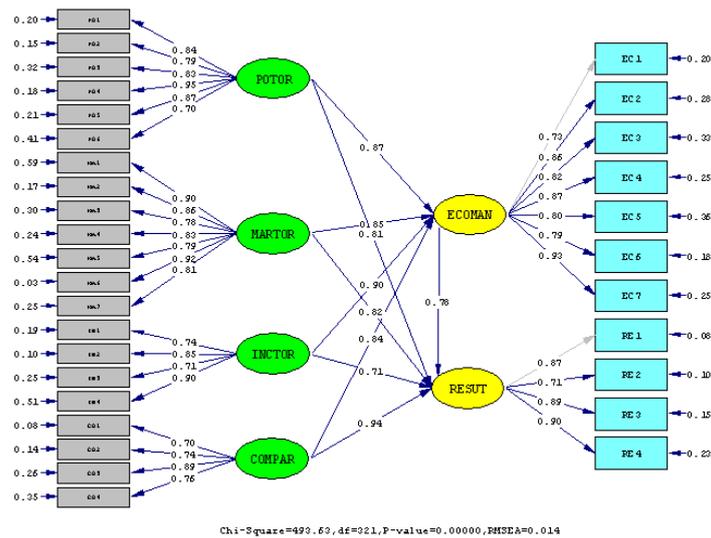
ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์โมเดล พบว่า ค่าดัชนีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่คำนวณได้ คือ พบว่า $GFI = 0.96$, $AGFI = 0.98$, $RMSEA = 0.03$, P-Value for Test of Close Fit มีค่าน้อยกว่า 0.05 ผลการทดสอบค่า ไค-สแควร์ (χ^2) = 493.63 ที่องศาอิสระ (df) = 321 ซึ่งเมื่อพิจารณาไค-สแควร์สัมพัทธ์ (ผลหารของไค-สแควร์ ด้วยองศาอิสระ) ได้เท่ากับ 1.54 ถือว่าโมเดลมีความสอดคล้องระดับดี แต่หากพิจารณาไค-สแควร์ โดยใช้ค่า NCP จะได้ผลลัพธ์เป็น 4483.63 (NNFI = 0.94, df = 321) ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องระดับดีมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า มีค่า RMSEA = 0.03 มีนัยสำคัญที่ระดับ $p < 0.05$ แสดงว่า รูปแบบสัมพันธ์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่า: 1) เส้นทางอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า มี 4 ตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.86 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมี

*****

ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.72 ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.71 และ ปัจจัยการมีส่วนร่วม
ร่วมของชุมชน มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.45 2)เส้นทางการอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิง
นิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยพบว่า มีตัวแปรที่แปรผันตรง 2 ตัวแปรใน
ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.86 ปัจจัย
ส่วนประสมทางการตลาดบริการมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.81 3)เส้นทางการอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การ
บริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า มี 4 ตัวแปรที่แปร
ผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.85
ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.61 ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีขนาด
อิทธิพล เท่ากับ 0.73 และ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.93 4)เส้นทางการอิทธิพลทาง
ตรงที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
พบว่า มี 2 ตัวแปรที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมี
ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.95 ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.84 5)เส้นทางการอิทธิพล
ทางอ้อมส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
พบว่า มี 3 ตัวแปรที่แปรผันตรง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวมี
ขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.77 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.64 ปัจจัย
แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.75

ภาพที่ 1 โมเดลความสัมพันธ์ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตามสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
ที่มา : ผู้วิจัย

*****

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกของประเทศไทยได้ทำการวิเคราะห์ตามสมมติฐานของการวิจัย 9 สมมติฐานดังนี้

จากสมมติฐานข้อที่ 1 : ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X_1) มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกของประเทศไทย (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ค่าประสิทธิสัมพันธระหว่างการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเท่ากับ 0.86 แสดงว่า การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกของประเทศไทย มีการมุ่งเน้นศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในระดับสูงแล้ว จะทำให้มีความสามารถการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เน้นความสำคัญของระบบนิเวศหรือวัฒนธรรมของพื้นที่และความดึงดูดใจ และมีโอกาสจัดกิจกรรมเชิงนิเวศได้มาก ส่งผลให้เกิดความสามารถในการตอบสนองการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Prahaschai Ramad, (2014) ที่ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมีความสำคัญมาก แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เชิงนิเวศที่สำคัญ ได้แก่ ทัศนียภาพ วิถีชีวิต ทัศนียภาพ ความสวยงามและโดดเด่น การรักษา สภาพพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียง ภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับภูมิทัศน์เหมาะแก่การชมทัศนียภาพ โดยรอบ และความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากสมมติฐานข้อที่ 2 : ส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X_2) มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกของประเทศไทย (Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมพันธระหว่างส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X_2) กับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเท่ากับ 0.72 แสดงว่า ส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับสูง แสดงว่า เมื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนประสมทางการตลาดบริการ (X_2) ด้านผลิตภัณฑ์และบริการทางการท่องเที่ยว ด้านราคาทางการท่องเที่ยว ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายทางการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการตลาดทางการท่องเที่ยวในระดับสูง ย่อมทำให้การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่การจัดการที่มีคุณภาพจะต้องตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดเป้าหมายและสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับ Shikida et al. (2010) เสนอโมเดลความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวเกี่ยวกับตัวกลางการตลาดการท่องเที่ยวเพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจัดกลุ่มเป็น 2 ส่วนคือสมาชิกภายในชุมชนและ สมาชิกภายนอกชุมชน กล่าวคือสมาชิกภายในชุมชน คือทรัพยากรด้านธรรมชาติวัฒนธรรม มนุษย์ของแหล่งท่องเที่ยวและคนกลางภายในชุมชนในขณะที่สมาชิกภายนอกชุมชน คือนักท่องเที่ยวและบริษัทนำเที่ยว เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในชุมชนและสมาชิกภายนอกชุมชนโดยโมเดลมีขั้นตอนการ

*****

พัฒนา 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเพิ่มคุณค่า ขั้นที่ 2 การขายและการส่งเสริมการขาย ขั้นที่ 3 การยอมรับของนักท่องเที่ยว ขั้นที่ 4 การพัฒนาชุมชนและการบริหารจัดการทรัพยากร

จากสมมติฐานข้อที่ 3 : แรงจูงใจในการท่องเที่ยว(X_3)มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย(Y_1) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีค่าเท่ากับ 0.71 แสดงว่าการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนมีการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวย่อมทำให้การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่ปัจจัยจูงใจทางด้านจิตวิทยาสังคม หรือเป็นมูลเหตุภายในของตัวบุคคลที่จุดชนวนความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยว และการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน มีความรู้ ความเข้าใจต่อการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยว เชื่อว่าลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่จะจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทาง ไปเพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้น ให้ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยว สถานที่ นั้น ๆ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเชิงธุรกิจและการบริการ สอดคล้องกับ Devesa, Laguna, and Palacios (2010) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่นของประเทศสเปน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์โดยตรงกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว และผู้ให้บริการในสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมายปลายทางได้รับการตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด ทั้งในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยว การบริการ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากในระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

จากสมมติฐานข้อที่ 4 : การมีส่วนร่วมของชุมชน(X_4)มีอิทธิพลทางตรงต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย(Y_1)ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์ระหว่างการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเท่ากับ 0.45 แสดงว่าการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของชุมชนการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับสูง แสดงว่าเมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีการมีส่วนร่วมของชุมชนย่อมทำให้การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีความสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน มีประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการกระจายภารกิจและความรับผิดชอบทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเชิงธุรกิจและการบริการสอดคล้องกับวรรณกรรมทั้งที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย เชิงประจักษ์ที่อธิบายว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนทำให้ธุรกิจมีความได้เปรียบทางการแข่งขันเพิ่มขึ้นเช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2560)ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า “แนวคิดการมีส่วนร่วม เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โดย

*****

ได้รวมถึงการมีส่วนร่วมกับทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและมีแนวการพัฒนาที่ไปในทิศทางเดียวกัน”

จากสมมติฐานข้อที่ 5 ปัจจัยศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (X_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y_2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมพัทธ์ระหว่างศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวกับผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีค่าเท่ากับ 0.85 แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความเหมาะสมในระดับสูงแล้ว จะทำให้ผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีผลการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้นด้วย อาจเนื่องจากสาเหตุที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ที่มีความพร้อมของการท่องเที่ยว มีความเหมาะสมและมีเพียงพอที่จะดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เป็นอย่างยิ่งซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการจัดการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ Prahachai Ramad, (2014) เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อกิจกรรมทางเดินเท้า แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมีความสำคัญมาก แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เชิงนิเวศที่สำคัญ ได้แก่ ทัศนียภาพ วิวทิวทัศน์มีความสวยงามและโดดเด่น การรักษา สภาพพื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ความมีชื่อเสียง ภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับภูมิทัศน์เหมาะแก่การชมทัศนียภาพ โดยรอบ และความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากสมมติฐานข้อที่ 6 ส่วนประสมทางการตลาดบริการ(X_2)มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y_2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมพัทธ์ระหว่างการตลาดการท่องเที่ยวกับผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเท่ากับ 0.61 แสดงว่า การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับสูง แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีความสามารถทางด้านการตลาดการท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมแล้ว จะทำให้ผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีผลการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุส่วนประสมทางการตลาดบริการที่สามารถควบคุมได้และเป็นแนวคิดการตลาดแบบสมัยใหม่ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมาย และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดเป้าหมายได้ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว ได้แตกต่างเหนือคู่แข่งขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและกลุ่มนักท่องเที่ยว ต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยวในคุณค่าและคุณประโยชน์ ของบริการที่น่าเสนอสอดคล้องกับ Sparks และ Pan (2009) ได้วิจัยพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีนในการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนให้ความสนใจในการกำหนดโปรแกรมที่ได้รับ คำนึงถึงความคุ้มค่า ปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของชาวจีนในการเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ โดยไม่ขึ้นกับวันหยุด ปัจจัยด้านจุดหมายปลายทางของการเดินทางท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ได้แก่ ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน

*****

ความเป็นอิสระและการยกระดับฐานะทางสังคม ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้ประกอบการท่องเที่ยวโดยตรง

จากสมมติฐานข้อที่ 7 แรงจูงใจในการท่องเที่ยว(X3) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y₂) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าค่าประสิทธิสัมพัทธ์ระหว่างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวกับผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.73 แสดงว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับสูง จะทำให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีความสามารถในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่แรงจูงใจเป็นสภาวะภายในจิตใจของนักท่องเที่ยวที่ถูกกระตุ้นด้วยแรงขับ แรงปรารถนา และความอยากได้ของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สอดคล้องกับ Rittichainuwat et al. (2008) ที่ชี้ให้เห็นว่าความประทับใจในด้านอาหารและการค้นพบสิ่งแปลกใหม่ ในการท่องเที่ยวก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกลับมาท่องเที่ยวใหม่อีกครั้งของนักท่องเที่ยว โดยกระทรวง การท่องเที่ยว และกีฬาที่ได้มีการระบุในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพ.ศ. 2555-2559 ถึงความ สำคัญของระบบสารสนเทศและการใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวระดับโลก ดังนั้นการให้บริการสารสนเทศ ในด้านอาหารไทยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ก็น่าจะมีส่วนช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว ของไทย อย่างไรก็ตาม จาก การทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้พบว่ามีหลายปัจจัยที่อาจส่งผลต่อความต้องการ สาธารณชนด้านอาหารไทยบนอุปกรณ์เคลื่อนที่

จากสมมติฐานข้อที่ 8 การมีส่วนร่วมของชุมชน(X4) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย(Y₂)ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าประสิทธิสัมพัทธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนกับผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเท่ากับ 0.93 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับมาก แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีความสามารถทางด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีความเหมาะสมแล้ว จะทำให้ผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีผลการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหาของตนเอง อย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนอย่างเต็มความสามารถ โดยมีพื้นฐานมาจากความเป็นเจ้าของ มีผลประโยชน์ร่วมในสิ่งที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานเพื่อพัฒนาหรือใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของแต่ละคนในการแก้ปัญหาของชุมชนและพัฒนางานในกลุ่มให้มีความโปร่งใสและให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.(2560)การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายภาครัฐกับภาคเอกชนกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและกระตุ้นจิตสำนึก

*****

รักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกแห่งการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนเส้นทางสีเขียวที่สำคัญ เพื่อให้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีประสิทธิภาพและเป็นรูปแบบบูรณาการ

จากสมมติฐานข้อที่ 9 การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน(Y_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Y_2)ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยเป็นปัจจัยที่มีผลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0.94 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่า เมื่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่มีความเหมาะสมในระดับสูงแล้ว จะทำให้ผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีผลการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสาเหตุที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นอย่างดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ Byrd et al. (2008) ศึกษาแนวคิดของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในรัฐคาโรไลนาของสหรัฐอเมริกาโดยประยุกต์ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงบุกเบิก (Exploratory Factor Analysis) พบว่าปัจจัยของการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย 5 ประเภท คือ 1.ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resource) 2.การวางแผน (Planning) 3.การตระหนักถึงเศรษฐกิจ (economic concerns) 4.ความจำเป็นด้านการศึกษา (Educational needs) และ 5.การตระหนักถึงการท่องเที่ยว

จากสมมติฐานข้อที่ 10 ตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎีระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน(Y_1) มีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย(Y_2)สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามทฤษฎีระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในระดับสูงและมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ใกล้เคียงกัน คือ 1) ปัจจัยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร มีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงเท่ากับ 0.90 และมีค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.15 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.70– 0.95 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า 2) ปัจจัยการตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร มีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงเท่ากับ 0.95 และมีค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.07 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.78– 0.92 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า 3) ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร มีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงเท่ากับ 0.89 และมีค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.22 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.71– 0.90

*****

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า 4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร มีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงเท่ากับ 0.90 และมีค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.23 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.70– 0.89 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า 5) ปัจจัยการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 7 ตัวแปร มีความเชื่อมั่นของตัวแปรแฝงเท่ากับ 0.95 และมีค่าความแปรปรวนที่สกัดได้เท่ากับ 0.35 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้มีค่าตั้งแต่ 0.73– 0.93 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า แสดงว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยในระดับสูง สอดคล้องกับ E. Jerom Mearthy et al. (2012) เชื่อว่า การจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้ง ข้อจำกัดต่างๆ ของสังคม และสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้มีฉะนั้น แล้วการจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทางและประสบ ความล้มเหลว การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (System approach) และบรรลุ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้น จำเป็นจะต้องพิจารณากระบวนย่อย (Subsystem) หรือองค์ประกอบ หลักของการจัดการท่องเที่ยว บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณา สภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้และการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะหรือองค์ประกอบอื่น ๆ ของการจัดการบัญชี เพื่อให้สามารถศึกษาเรื่องการวางแผนภาษีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการวางแผนภาษี เช่น ระดับการสื่อสารขององค์กร เป็นต้น
3. ควรศึกษาตัวแปรตามอื่น เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาให้เกิดการจัดการบัญชีที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรให้ประสบความสำเร็จ
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดการบัญชีที่ส่งผลต่อการวางแผนภาษีอากรกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
5. ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียด ครบถ้วน และน่าเชื่อถืออย่างสูงสุด

*****

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2560). **แผนปฏิบัติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ:การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประเทศไทย
- Bertalanffy, L.V. (1968). **General system theory: Foundations, Development, Applications**. New York: George Braziller
- Caffyn & Jobbins (2003). **Tourism, eco-tourism and protected areas**. In Kusler, (ed.) Ecotourism and Resource Conservation. Vol. 1. Eco-tourism and resource conservation project.
- E. Jerom Mearthy et al. (2012). **Basic Marketing. A Managerial Approach**. Homewood, IL: Richard D. Irwin.
- Fennell, D. A., & Dowling, R. K. (Eds.). (2003). **Ecotourism policy and planning**. CABI.
- Murphy (2001). **Tourism: A community approach**. New York, NY: Methuen, Inc
- Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning. (2002). **The agreement with the Convention on Biological Diversity**. (Convention on Biological Diversity: CBD). Retrieved April 26, 2014,
- Parichat Singhasaktrakul et al. (2010). **The Study of Potentiality and Conservation Tourism Development Approach of Baan Thung-Maprang, Kuan Doan District and Baan Ton- Panan, Kuan Kalong District in Satun Province**. Suthiparithat Journal. 27(83), 97-112.
- Rittichaiuwat, B., & Rattanaphinanchai, S. (2008). **Applying a mixed method of quantitative and qualitative design in explaining the travel motivation of film tourists in visiting a film-shooting destination**. Tourism Management, 46, 136-147.
- Sparks & Pan (2009) **Theoretical Model of Nurse Outcomes: Associations among Nurse Characteristics, Psychological Empowerment, Generation, Quality of Work life, and RN Job Satisfaction**. Doctoral dissertation, West Virginia university.
- Woodside Arch G.& Martin Drew (2008). **Tourism management: analysis, behavior and strategy**. edited by Arch G.